

UNJONI EWROPEA

IL-PARLAMENT EWROPEW

IL-KUNSILL

**Strasburgu, 5 ta' Lulju 2017
(OR. en)**

**2012/0193 (COD)
LEX 1745**

PE-CONS 32/17

**DROIPEN 88
JAI 612
GAF 31
FIN 389
CADREFIN 74
FISC 145
CODEC 1084**

**DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL
DWAR IL-ĠLIEDA KONTRA L-FRODI TAL-INTERESSI FINANZJARJI TAL-UNJONI
PERMEZZ TAL-LIĠI KRIMINALI**

Direttiva (UE) 2017/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill

tal-5 ta' Lulju 2017

dwar il-ġlieda kontra l-frodi tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni permezz tal-liġi kriminali

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 83(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni¹,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja²,

¹ ĠU C 391, 18.12.2012, p. 134.

² Il-Požizzjoni tal-Parlament Ewropew tas-16 ta' April 2014 (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u l-Požizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari tal-25 ta' April 2017 (ĠU C 184, 9.6.2017, p. 1). Il-Požizzjoni tal-Parlament Ewropew tal-5 ta' Lulju 2017 (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali).

Billi:

- (1) Il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni ma tolqotx biss il-ġestjoni tal-appropriazzjonijiet tal-baġit, iżda testendi għall-miżuri kollha li jaffettwaw negattivament jew jheddu li jaffettwaw negattivament l-assi tagħha, u dawk tal-Istati Membri sakemm dawk il-miżuri huma ta' rilevanza għall-politiki tal-Unjoni.

- (2) Il-Konvenzjoni mfassla abbażi tal-Artikolu K.3 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea , dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunitajiet Ewropej tas-26 ta' Lulju 1995¹, inklużi l-Protokolli tagħha tas-27 ta' Settembru 1996², tad-29 ta' Novembru 1996³ u tad-19 ta' Ġunju 1997⁴ (il-“Konvenzjoni”) tistabbilixxi regoli minimi marbuta mad-definizzjoni ta' reati kriminali u sanzjonijiet fil-qasam tal-frodi li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni. L-Istati Membri fasslu l-Konvenzjoni, li fiha ġie nnutat li l-frodi li taffettwa d-dhul u n-nefqa tal-Unjoni f'bosta każijiet ma kinitx limitata għal pajjiż waħdani u ta' spiss kienet issir minn networks kriminali organizzati. Abbażi ta' dak, diġà kien rikonoxxut fil-Konvenzjoni li l-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni kienet titlob il-prosekuzzjoni kriminali tal-imġiba frodulent li tagħmel ħsara lil daww l-interessi. B'mod parallel, ġie adottat ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95⁵. Dak ir-Regolament jistipula regoli ġenerali relatati ma' kontrolli omogenji u ma' miżuri u penali amministrattivi li jikkonċernaw l-irregolaritajiet fir-rigward tal-liġi tal-Unjoni filwaqt li, fl-istess ħin, jirreferi għal regoli settorjali f'dak il-qasam, azzjonijiet frodulent kif definiti fil-Konvenzjoni u l-applikazzjoni tal-liġi u l-proċedimenti kriminali tal-Istati Membri.

¹ ĠU C 316, 27.11.1995, p. 48.

² ĠU C 313, 23.10.1996, p. 1.

³ ĠU C 151, 20.5.1997, p. 1.

⁴ ĠU C 221, 19.7.1997, p. 11.

⁵ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 Diċembru 1995 dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea (ĠU L 312, 23.12.1995, p. 1).

- (3) Il-politika tal-Unjoni fil-qasam tal-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni digà kienet is-sugġett ta' mizuri ta' armonizzazzjoni bħar-Regolament (KE, Euratom) Nru 2988/95. Sabiex tiġi żgurata l-implimentazzjoni tal-politika tal-Unjoni f'dan il-qasam, huwa essenzjali li l-liġi kriminali tal-Istati Membri tibqa' tiġi approssimata billi tiġi kkomplementata l-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni taħt il-liġi amministrattiva u ċivili għall-aktar tipi serji ta' imġiba marbuta mal-frodi f'dak il-qasam, filwaqt li jiġu evitati l-inkonsistenzi, kemm fi kif ukoll fost dawk l-oqsma tal-liġi.

- (4) Il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni titlob definizzjoni komuni ta' frodi li taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva, li jenhtieg li tkopri imgiba frodulent i fir-rigward tad-dhul, in-nefqa u l-assi ghad-detrimint tal-bagit generali tal-Unjoni Ewropea (il-“bagit tal-Unjoni”), inkluzi operazzjonijiet finanzjarji bhal attivitajiet ta' ghoti u tehid b'self. Il-kuncett ta' reati serji kontra s-sistema komuni tat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) kif stabbilita mid-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE¹ (is-“sistema komuni tal-VAT”) jirreferi għall-aktar forom serji ta' frodi tal-VAT, b'mod partikolari l-frodi karusell, frodi tal-VAT permezz ta' negozjanti neqsin, u l-frodi tal-VAT imwettqa fil-qafas ta' organizzazzjoni kriminali, li joħolqu theddid serju għas-sistema komuni tal-VAT u b'hekk għall-bagit tal-Unjoni. Reati kontra s-sistema komuni tal-VAT jenhtieg li jitqiesu serji meta jkollhom rabta mat-territorju ta' żewġ Stati Membri jew iktar, jirriżultaw minn skema qarrieqa li biha dawk ir-reati jitwettqu b'mod strutturat bil-għan li jittiehed vantaġġ mhux xieraq mis-sistema komuni tal-VAT u d-dannu totali kkawżat mir-reati huwa mill-anqas ta' EUR 10 000 000. Il-kuncett ta' dannu totali jirreferi għad-dannu stmat li jirriżulta mill-iskema ta' frodi shiha, kemm għall-interessi finanzjarji tal-Istati Membri kkonċernati kif ukoll għall-Unjoni bl-eskluzjoni ta' interessi u penali. Din id-Direttiva għandha l-għan li tikkontribwixxi għall-isforzi fil-għieda kontra dawn il-fenomeni kriminali.

¹ Id-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (ĠU L 347, 11.12.2006, p. 1).

- (5) Meta l-Kummissjoni timplimenta l-baġit tal-Unjoni taħt ġestjoni kondiviza jew indiretta, hija tista' tiddelega kompiti ta' implimentazzjoni tal-baġit lill-Istati Membri jew tafdahom lil korpi, uffiċċji jew aġenziji stabbiliti skont it-Trattati jew lil entitajiet jew persuni oħrajn. F'każ ta' tali ġestjoni kondiviza jew indiretta, l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jenħteġ li jibbenefikaw mill-istess livell ta' protezzjoni bħal meta jkollhom meta jkunu taħt il-ġestjoni diretta tal-Kummissjoni.
- (6) Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, in-nefqa marbuta mal-akkwist hija kwalunkwe nefqa b'rabta ma' kuntratti pubbliċi determinati bl-Artikolu 101(1) tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹.
- (7) Il-liġi tal-Unjoni kontra l-ħasil tal-flus hija applikabbli bis-sħiħ għall-ħasil tal-flus li jinvolvi proprjetà li ġejja mir-reati kriminali koperti minn din id-Direttiva. Referenza magħmula għal din il-liġi jenħteġ li tiżgura li s-sistema ta' sanzjonijiet imdahħla minn din id-Direttiva tapplika għall-każijiet serji kollha ta' reati kriminali kontra l-interessi finanzjarji tal-Unjoni.
- (8) Il-korruzzjoni tikkostitwixxi theddida partikolarment serja għall-interessi finanzjarji tal-Unjoni, li tista' f'ħafna każijiet tkun relatata wkoll ma' imġiba frodulenti. Peress li l-uffiċjali pubbliċi kollha għandhom id-dmir li jeżerċitaw ġudizzju jew diskrezzjoni b'mod imparzjali, l-ġħoti ta' tixhim sabiex jiġu influwenzati l-ġudizzju jew id-diskrezzjoni ta' uffiċjal pubbliku u t-teħid ta' tali tixhim jenħteġ li jiġu inklużi taħt id-definizzjoni tal-korruzzjoni, irrispettivament mil-liġi jew regolamenti applikabbli fil-pajjiż tal-uffiċjal partikolari jew għall-organizzazzjoni internazzjonali kkonċernata.

¹ Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 (ĠU L 298, 26.10.2012, p. 1).

- (9) L-interessi finanzjarji tal-Unjoni jistgħu jiġu affettwati negattivament minn ċerti tipi ta' mgħiba ta' uffiċjal pubbliku li hu fdat bil-ġestjoni ta' fondi jew assi, kemm jekk inkarigat jew jaġixxi f'funzjoni superviżorja, liema tipi ta' mgħiba jimmiraw lejn il-misappropriazzjoni ta' fondi jew assi, b'mod li jmur kontra l-iskop previst u fejn l-interessi finanzjarji tal-Unjoni ssirilhom ħsara minħabba dan. Għalhekk hemm bżonn li tiġi introdotta definizzjoni preċiża tar-reati kriminali li jkopru mgħiba bħal dan.
- (10) Fir-rigward tar-reati kriminali ta' korruzzjoni passiva u miżappropriazzjoni, jeħtieġ li tiġi inkluża definizzjoni tal-uffiċjali pubbliċi li tkopri l-uffiċjali rilevanti kollha, kemm jekk ikollhom kariga formali fl-Unjoni, fl-Istati Membri jew f'pajjiżi terzi. Il-persuni privati qed ikunu dejjem aktar involuti fil-ġestjoni tal-fondi tal-Unjoni. Sabiex il-fondi tal-Unjoni jiġiharsu b'mod adegwat mill-korruzzjoni u l-miżappropriazzjoni, id-definizzjoni ta' "uffiċjal pubbliku" għaldaqstant jeħtieġ li tkopri persuni li ma għandhomx kariga formali iżda li madankollu ngħataw u qed jaqdu, b'mod simili, funzjoni tas-servizz pubbliku f'rabta ma' fondi tal-Unjoni, bħall-kuntratturi involuti fil-ġestjoni ta' tali fondi.
- (11) Fir-rigward tar-reati kriminali previsti f'din id-Direttiva, il-kunċett ta' intenzjoni jrid japplika għall-elementi kollha li jikkostitwixxu dawk ir-reati kriminali. In-natura intenzjonali ta' att jew ommissjoni tista' tiġi dedotta minn ċirkostanzi fattwali u oġġettivi. Reati kriminali li ma jirrikjedux intenzjoni mhumex koperti minn din id-Direttiva.

- (12) Din id-Direttiva ma tobbligax lill-Istati Membri jipprevedu sanzjonijiet ta' prigunerija għat-twettiq ta' reati kriminali li mhumex ta' natura serja, f'kazijiet fejn l-intenzjoni tkun preżunta skont il-liġi nazzjonali.
- (13) Xi reati kriminali kontra l-interessi finanzjarji tal-Unjoni huma fil-prattika spiss relatati mill-qrib mar-reati kriminali koperti mill-Artikolu 83(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) u minn atti legiſlattivi tal-Unjoni li huma bbażati fuq dik id-dispożizzjoni. Għalhekk jenhtieg li tiġi żgurata koerenza bejn tali atti legiſlattivi u din id-Direttiva fil-formulazzjoni ta' din id-Direttiva.
- (14) Minhabba li l-interessi finanzjarji tal-Unjoni tista' ssirilhom ħsara jew jiġu mhedda mill-imġiba ta' persuni ġuridiċi, jenhtieg li l-persuni ġuridiċi jkunu responsabbli għar-reati kriminali, kif definiti f' din id-Direttiva, li jitwettqu f' isimhom.
- (15) Sabiex tkun żgurata protezzjoni ekwivalenti tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni fl-Unjoni kollha permezz ta' miżuri li jenhtieg li jaġixxu bħala deterrent, jenhtieg li l-Istati Membri jipprevedu ċerti tipi u livelli ta' sanzjonijiet meta jitwettqu r-reati kriminali definiti f' din id-Direttiva. Il-livelli tas-sanzjonijiet jenhtieg li ma jmorrux lil hinn minn dak li hu proporzjonat għar-reati.
- (16) Billi din id-Direttiva tipprevedi regoli minimi, l-Istati Membri huma liberi li jadottaw jew iżommu regoli aktar stretti għal reati kriminali li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni.

- (17) Din id-Direttiva ma taffettwax l-applikazzjoni proprja u effikaċi ta' miżuri dixxiplinarji jew pieni għajr dawk ta' natura kriminali. Sanzjonijiet li ma jistgħux jiġu assimilati ma' sanzjonijiet kriminali li huma imposti fuq l-istess persuna għall-istess imġiba, jistgħu jitqiesu meta tingħata sentenza lil dik il-persuna għal reat kriminali definit f'din id-Direttiva. Għal sanzjonijiet oħra, il-prinċipju ta' probizzjoni ta' proċess jew sentenza doppja fi proċeduri kriminali għall-istess reat kriminali (*ne bis in idem*) jenħtieġ li jkun rispettati bis-sħiħ. Din id-Direttiva ma tikkriminalizzax imġiba li mhux ukoll soġġett għal pieni dixxiplinarji jew miżuri oħra dwar ksur ta' dmirijiet uffiċjali, f'każijiet fejn tali pieni dixxiplinarji jew miżuri oħra jistgħu jiġu applikati lill-persuni kkonċernati.

- (18) Jenhtieg li s-sanzjonijiet fir-rigward ta' persuni fiziċi, f'ċerti każijiet, jipprevedu piena massima ta' prigunerija ta' mill-anqas erba' snin. Jenhtieg li dawn il-każijiet jinkludu mill-anqas dawk li jinvolvu dannu konsiderevoli mwettaq jew vantaġġ miksub, fejn id-dannu jew il-vantaġġ jenhtieg li jitqiesu konsiderevoli fejn dawn jinvolvu aktar minn EUR 100 000. Fejn il-liġi ta' Stat Membru ma tippredix limitu massimu esplicitu għal dannu jew vantaġġ konsiderevoli bħala bażi għal piena massima, jenhtieg li l-Istat Membru jiżgura li l-ammont ta' dannu jew vantaġġ jittiehed inkunsiderazzjoni mill-qrati tiegħu fid-determinazzjoni tas-sanzjonijiet għall-frodi u għal reati kriminali oħrajn li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Din id-Direttiva ma twaqqafx lill-Istati Membri milli jipprevedu elementi oħrajn li jindikaw in-natura serja ta' reat kriminali, pereżempju meta d-dannu jew il-vantaġġ ikun potenzjali, iżda ta' natura konsiderevoli ħafna. Madankollu, għar-reati kontra s-sistema komuni tal-VAT, il-limitu li minnu d-dannu jew il-vantaġġ għandu jitqies li huwa konsiderevoli huwa, f'konformità ma' din id-Direttiva, EUR 10 000 000. L-introduzzjoni ta' livelli minimi ta' sanzjonijiet massimi ta' prigunerija hija mehtieġa sabiex tiġi żgurata protezzjoni ekwivalenti tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni fl-Unjoni kollha. Is-sanzjonijiet huma maħsuba li jservu bħala deterrent qawwi għal trasgressuri potenzjali, b'effett fl-Unjoni kollha.

- (19) L-Istati Membri jenhtieg li jiżguraw li l-fatt li reat kriminali jkun twettaq fi hdan organizzazzjoni kriminali kif definit fid-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2008/841/ĠAI¹ jitqies bħala ċirkostanza aggravanti skont ir-regoli applikabbli stabbiliti mis-sistemi legali tagħhom. Jenhtieg li jiżguraw li ċ-ċirkostanza aggravanti tkun disponibbli għall-imħallfin għall-konsiderazzjoni tagħhom meta jagħtu sentenzi fir-rigward ta' trasgressuri, għalkemm ma hemm l-ebda obbligu fuq l-imħallfin biex jiehdu konsiderazzjoni ta' dawk iċ-ċirkostanzi aggravanti fl-għoti tas-sentenza tagħhom. L-Istati Membri mhumix obbligati jipprovdu għaċ-ċirkostanza aggravanti fejn il-liġi nazzjonali tipprevedi li r-reati kriminali kif definiti fid-Deċiżjoni Kwadru 2008/841/ĠAI huma punibbli bħala reat kriminali separat u dan jista' jwassal għal sanzjonijiet aktar severi.
- (20) Minhabba, b'mod partikolari, il-mobbiltà tal-awturi u r-rikavat li jirrizulta minn attivitajiet illegali għad-detriment tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni, kif ukoll minhabba l-investigazzjonijiet transkonfinali kumplessi li din tinvolvi, kull Stat Membru jenhtieg li jistabbilixxi l-ġurisdizzjoni tiegħu sabiex ikun jista' jiġġieled dawn l-attivitajiet. B'hekk jenhtieg li kull Stat Membru jiżgura li l-ġurisdizzjoni tiegħu tkopri reati kriminali li jitwettqu permezz tat-teknoloġija tal-informazzjoni u l-komunikazzjoni aċċessata mit-territorju tiegħu.

¹ Id-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2008/841/ĠAI tal-24 ta' Ottubru 2008 dwar il-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata (ĠU L 300, 11.11.2008, p. 42).

- (21) Minhabba li jista' jkun hemm ġurisdizzjonijiet multipli għal reati kriminali transkonfinali li jaqgħu taħt il-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva, l-Istati Membri jenħtieġ li jiżguraw li l-prinċipju ta' *ne bis in idem* jiġi rispettat b'mod sħiħ fl-applikazzjoni tal-ligi nazzjonali li tittrasponi din id-Direttiva.
- (22) Jenħtieġ li l-Istati Membri jistipulaw regoli dwar il-perijodi ta' limitazzjoni meħtieġa sabiex ikunu jistgħu jiġġieldu l-attivitajiet illegali għad-detriment tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni. F'każijiet ta' reati kriminali punibbli b'sanzjoni massima ta' mill-inqas erba' snin prigunerija, il-perijodu ta' limitazzjoni jenħtieġ li jkun mill-inqas hames snin miż-żmien meta jkun twettaq ir-reat kriminali. Jenħtieġ li dan ikun mingħajr preġudizzju għal dawk l-Istati Membri li ma jistabbilixxux perijodi ta' limitazzjoni għall-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni u l-eżekuzzjoni.

- (23) Mingħajr preġudizzju għar-regoli dwar il-kooperazzjoni transkonfinali u l-għajnuna legali reċiproka f'materji kriminali u għal regoli oħrajn taħt il-liġi tal-Unjoni, b'mod partikolari taħt ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹, hemm il-htieġa ta' dispozizzjonijiet xierqa għall-kooperazzjoni sabiex tkun żgurata azzjoni effettiva kontra r-reati kriminali definiti f'din id-Direttiva li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, inkluż l-iskambju ta' informazzjoni bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni kif ukoll ta' għajnuna teknika u operazzjonali pprovduta mill-Kummissjoni lill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti peress li huma jistgħu jeħtieġu li jiffaċilitaw il-koordinazzjoni tal-investigazzjonijiet tagħhom. Jenhtieġ li tali għajnuna ma tinkludix il-partecipazzjoni tal-Kummissjoni fil-proċeduri ta' investigazzjoni u ta' prosekuzzjoni ta' kazijiet kriminali individwali mwettqin mill-awtoritajiet nazzjonali. Il-Qorti tal-Awdituri u l-awdituri responsabbli mill-awditjar tal-baġits tal-istituzzjonijiet, il-korpi, l-uffiċċji u l-aġenziji tal-Unjoni jenhtieġ li jiżvelaw lill-Uffiċċju Ewropew kontra l-Frodi (OLAF) u lil awtoritajiet kompetenti oħra kull fatt li jista' jiġi kkwalifikat bħala reat kriminali taħt din id-Direttiva, u jenhtieġ li l-Istati Membri jiżguraw li l-korpi tal-awditjar nazzjonali, fit-tifsira tal-Artikolu 59 tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 jagħmlu l-istess, skont l-Artikolu 8 tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013.

¹ Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Settembru 2013 dwar investigazzjonijiet immexxiya mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u li jhassar ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1073/1999 u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom) Nru 1074/1999 (ĠU L 248, 18.9.2013, p. 1).

- (24) Il-Kummissjoni jenħtieg li tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-miżuri meħudin mill-Istati Membri biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva. Ir-rapport jista' jigi akkumpanjat, jekk meħtieg, minn proposti li jqisu evoluzzjonijiet possibbli, b'mod partikolari rigward il-finanzjament tal-baġit tal-Unjoni.
- (25) Jenħtieg li l-Konvenzjoni tigi sostitwita minn din id-Direttiva għall-Istati Membri marbutin biha.
- (26) Għall-applikazzjoni tal-punt (d) tal-Artikolu 3(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹, ir-referenza għal frodi serja li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni kif definit fl-Artikolu 1(1) u l-Artikolu 2(1) tal-Konvenzjoni jenħtieg li tinftiehem bħala frodi li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni kif definit fl-Artikolu 3 u fl-Artikolu 7(3) ta' din id-Direttiva jew, fir-rigward ta' reati kontra s-sistema komuni tal-VAT, kif definit fl-Artikolu 2(2) ta' din id-Direttiva.

¹ Id-Direttiva (UE) 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2015 dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-finijiet tal-ħasil tal-flus jew il-finanzjament tat-terrorizmu, li temenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u li tħassar id-Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/70/KE (ĠU L 141, 5.6.2015, p. 73).

- (27) L-implimentazzjoni kif suppost ta' din id-Direttiva mill-Istati Membri tinkludi l-ipproċessar tad-*data* personali mill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti, u l-iskambju ta' tali *data* bejn l-Istati Membri minn naħa, u bejn il-korpi kompetenti tal-Unjoni min-naħa l-oħra. L-ipproċessar tad-*data* personali fil-livell nazzjonali bejn l-awtoritajiet kompetenti nazzjonali jenħtieġ li jiġi rregolat mill-*acquis* tal-Unjoni. L-iskambju ta' *data* personali bejn l-Istati Membri jenħtieġ li jitwettaq f'konformità mad-Direttiva (UE) 2016/680 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹. Meta l-istituzzjonijiet, il-korpi, l-uffiċċji u l-aġenziji tal-Unjoni jipproċessaw *data* personali, jenħtieġ li japplikaw ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill² jew, fejn applikabbli, atti legali oħrajn tal-Unjoni li jirregolaw l-ipproċessar ta' *data* personali minn dawk il-korpi, l-uffiċċji u l-aġenziji kif ukoll, ir-regoli applikabbli dwar il-kunfidenzjalità tal-investigazzjonijiet ġudizzjarji.

¹ Id-Direttiva (UE) 2016/680 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni ta' persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali mill-awtoritajiet kompetenti għall-finijiet tal-prevenzjoni, l-investigazzjoni, is-sejbien jew il-prosekuzzjoni ta' reati kriminali jew l-eżekuzzjoni ta' pjeni kriminali, u dwar il-moviment liberu ta' tali *data*, u li tħassar id-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2008/977/ĠAI (ĠU L 119, 4.5.2016, p. 89).

² Ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2000 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità u dwar il-moviment liberu ta' dik id-*data* (ĠU L 8, 12.1.2001, p. 1).

- (28) L-effett dissuaziv intenzjonat fl-applikazzjoni ta' sanzjonijiet tal-ligi kriminali jeħtieġ kawtela partikolari fir-rigward tad-drittijiet fundamentali. Din id-Direttiva tirrispetta d-drittijiet fundamentali u tosserva l-prinċipji rikonoxxuti b'mod partikolari mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (il-“Karta”) u b'mod partikolari d-dritt għal libertà u s-sigurtà, il-protezzjoni tad-*data* personali, il-libertà li wiehed jagħzel impjieg u d-dritt għax-xogħol, il-libertà li wiehed ikollu negozju, id-dritt għall-proprjetà, id-dritt għal rimedju effettiv u għal proċess ġust, id-dritt għall-preżunzjoni tal-innoċenza u d-dritt għad-difiża, il-prinċipji tal-legalità u l-proporzjonalità tar-reati kriminali u tal-pieni, kif ukoll il-prinċipju *ne bis in idem*. Din id-Direttiva tfittex li tiżgura rispett sħiħ għal dawn id-drittijiet u prinċipji u għandha tiġi implimentata kif meħtieġ.
- (29) L-Istati Membri jenħtieġ li jiehdu l-miżuri neċessarji biex jiżguraw l-irkupru rapidu tas-somom u t-trasferiment tagħhom fil-baġit tal-Unjoni, mingħajr preġudizzju għar-regoli speċifiċi għas-settur rilevanti tal-Unjoni dwar il-korrezzjonijiet finanzjarji u l-irkupru ta' ammonti minfuqa indebitament.
- (30) Il-miżuri u l-penali amministrattivi jaqdu rwol importanti fil-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Din id-Direttiva ma teżentax lill-Istati Membri mill-obbligu li japplikaw u jimplimentaw il-miżuri u l-penali amministrattivi tal-Unjoni skont it-tifsira tal-Artikoli 4 u 5 tar-Regolament (KE, Euratom) Nru 2988/95.

- (31) Din id-Direttiva jenhtieg li tobbliga lill-Istati Membri biex fil-ligi nazzjonali tagħhom jipprevedu pieni kriminali fir-rigward ta' atti ta' frodi u ta' reati kriminali relatati mal-frodi li jolqtu l-interessi finanzjarji tal-Unjoni li għalihom tapplika din id-Direttiva. Din id-Direttiva jenhtieg li ma tohloqx obbligi fir-rigward tal-applikazzjoni ta' tali pieni jew ta' kwalunkwe sistema oħra disponibbli tal-infurzar tal-ligi, għal każijiet individwali. Fil-prinċipju, l-Istati Membri jistgħu jkomplu japplikaw miżuri u penali amministrattivi b'mod parallel fil-qasam kopert minn din id-Direttiva. Fl-applikazzjoni tal-ligi nazzjonali li tittrasponi din id-Direttiva, l-Istati Membri jenhtieg, li madankollu, jiżguraw li l-impożizzjoni ta' sanzjonijiet kriminali għal reati kriminali skont din id-Direttiva u ta' miżuri u penali amministrattivi ma twassalx għal ksur tal-Karta.
- (32) Din id-Direttiva jenhtieg li ma taffettwax il-kompetenzi tal-Istati Membri li jistrutturaw u jorganizzaw l-amministrazzjoni tat-taxxa tagħhom kif jidhrilhom li hu xieraq biex jiżguraw id-determinazzjoni, il-valutazzjoni u l-gbir korretti tat-taxxa fuq il-valur miżjud, kif ukoll li tigi applikata b'mod effettiv il-ligi dwar il-VAT.

- (33) Din id-Direttiva tapplika mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet dwar it-tneħħija tal-immunitajiet li jinsabu fit-TFUE, il-Protokoll Nru 3 dwar l-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea u l-Protokoll Nru 7 dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet tal-Unjoni Ewropea, anness mat-TFUE u mat-TUE, u t-testi li jimplimentawhom, jew f'dispożizzjonijiet simili inkorporati fil-liġi nazzjonali. Hu opportun li fit-traspożizzjoni ta' din id-Direttiva fil-liġi nazzjonali kif ukoll fl-applikazzjoni tal-liġi nazzjonali li tittrasponi din id-Direttiva, daww il-privileġġi u l-immunitajiet, inkluż ir-rispett għal-libertà tal-mandat tal-Membri, jitqiesu b'mod shih.
- (34) Din id-Direttiva hija mingħajr preġudizzju għar-regoli u għall-prinċipji generali tal-liġi kriminali nazzjonali dwar l-applikazzjoni u l-eżekuzzjoni tas-sentenzi skont iċ-ċirkustanzi konkreti ta' kull każ individwali.
- (35) Minhabba li l-għan ta' din id-Direttiva ma jistax jinkiseb b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri, iżda jista', minhabba raġunijiet ta' skala u effetti, jinkiseb aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri skont il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 TUE. F'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li hu meħtieġ biex jinkiseb dan l-għan.

- (36) F'konformità mal-Artikolu 3 u l-Artikolu 4a(1) tal-Protokoll Nru 21 dwar il-pożizzjoni tar-Renju Unit u l-Irlanda fir-rigward tal-ispazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja, anness mat-TUE u mat-TFUE, l-Irlanda nnotifikat ix-xewqa tagħha li tiegħu sehem fl-adozzjoni u fl-applikazzjoni ta' din id-Direttiva.
- (37) F'konformità mal-Artikoli 1 u 2 tal-Protokoll Nru 21 dwar il-pożizzjoni tar-Renju Unit u l-Irlanda fir-rigward tal-ispazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja, anness mat-TUE u mat-TFUE, u mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 4 ta' dak il-Protokoll, ir-Renju Unit mhuwiex qed jiegħu sehem fl-adozzjoni ta' din id-Direttiva u mhuwiex marbut biha jew soġġett għall-applikazzjoni tagħha.
- (38) F'konformità mal-Artikoli 1 u 2 tal-Protokoll Nru 22 dwar il-pożizzjoni tad-Danimarka, anness mat-TUE u mat-TFUE, id-Danimarka mhijiex qed tiegħu sehem fl-adozzjoni ta' din id-Direttiva u mhijiex marbuta biha jew soġġetta għall-applikazzjoni tagħha.
- (39) Il-Qorti Ewropea tal-Awdituri ġiet ikkonsultata u adottat opinjoni¹,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

¹ ĠU C 383, 12.12.2012, p. 1.

TITOLU I

SUĠĠETT, DEFINIZZJONIJIET U KAMP TA' APPLIKAZZJONI

Artikolu 1

Suġġett

Din id-Direttiva tistabbilixxi regoli minimi dwar id-definizzjoni ta' reati kriminali u sanzjonijiet fir-rigward tal-ġlieda kontra l-frodi u attivitajiet illegali oħrajn li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, bil-ħsieb li tissaħħaħ il-protezzjoni kontra r-reati kriminali li jaffettwaw dawk l-interessi finanzjarji, f'konformità mal-*acquis* tal-Unjoni f'dan il-qasam.

Artikolu 2

Definizzjonijiet u kamp ta' applikazzjoni

1. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:
 - (a) “interessi finanzjarji tal-Unjoni” tfisser id-dhul, in-nefqa u l-assi kollha koperti minn, akkwistati permezz ta', jew minhabba:
 - (i) il-baġit tal-Unjoni;

(ii) il-baġits tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni, tal-korpi, tal-uffiċċji u l-aġenziji stabbiliti skont it-Trattati jew il-baġits ġestiti u ssorveljati direttament jew indirettament minnhom.

(b) “persuna ġuridika” tfisser kwalunkwe entità li jkollha personalità ġuridika taħt il-liġi applikabbli, minbarra l-Istati jew il-korpi pubbliċi fl-eżerċizzju tal-awtorità tal-Istat u l-organizzazzjonijiet internazzjonali pubbliċi.

2. Fir-rigward ta’ dħul li ġej minn riżorsi proprji li joriginaw mill-VAT, jenhtieg li din id-Direttiva tapplika biss f’każijiet ta’ reati serji kontra s-sistema komuni tal-VAT. Għall-finijiet ta’ din id-Direttiva, reati kontra s-sistema komuni tal-VAT għandhom jitqiesu bħala serji meta l-atti jew l-ommissjonijiet intenzjonati definiti fil-punt (d) tal-Artikolu 3(2) ikollhom rabta mat-territorju ta’ żewġ Stati Membri jew aktar tal-Unjoni u jinvolvu dannu totali ta’ mill-inqas EUR 10 000 000.
3. L-istruttura u t-tħaddim tal-amministrazzjoni tat-taxxa tal-Istati Membri mhumie x affettwati minn din id-Direttiva.

TITOLU II
REATI KRIMINALI
FIR-RIGWARD TA' FRODI
LI TAFFETTWA L-INTERESSI FINANZJARJI TAL-UNJONI

Artikolu 3

Frodi li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li l-frodi li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni tikkostitwixxi reat kriminali meta titwettaq intenzjonalment.
2. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, is-segwenti għandu jitqies bħala frodi li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni:
 - (a) fir-rigward tan-nefqa mhux relatata ma' akkwist, kwalunkwe att jew ommissjoni b'rabta ma':
 - (i) l-użu jew il-preżentazzjoni ta' dikjarazzjonijiet jew dokumenti foloz, mhux korretti jew mhux kompluti, li jkollhom bħala effett il-miżappropriazzjoni jew iż-żamma illeċita ta' fondi jew assi mill-baġit tal-Unjoni jew minn baġits ġestiti mill-Unjoni, jew għan-nom tagħha;

- (ii) in-nuqqas ta' divulgazzjoni ta' informazzjoni fi ksur ta' obbligu speċifiku, bl-istess effett; jew
 - (iii) l-użu ħazin ta' tali fondi jew assi għal skopijiet oħra għajr dawk li għalihom ġew mogħtija oriġinarjament;
- (b) fir-rigward ta' nefqa relatata ma' akkwist, ta' mill-inqas meta dan isir sabiex jittiehed vantaġġ illegali għall-attur jew għal persuna oħra billi jiġi kkawżat telf lill-interessi finanzjarji tal-Unjoni, kwalunkwe att jew ommissjoni b'rabta ma':
- (i) l-użu jew il-preżentazzjoni ta' dikjarazzjonijiet jew dokumenti foloz, mhux korretti jew mhux kompluti, li jkollhom bħala effett il-mizappropriazzjoni jew iż-żamma illeċita ta' fondi jew assi mill-baġit tal-Unjoni jew minn baġits ġestiti mill-Unjoni, jew għan-nom tagħha;
 - (ii) in-nuqqas ta' divulgazzjoni ta' informazzjoni bi ksur ta' obbligu speċifiku, bl-istess effett; jew
 - (iii) l-użu ħazin ta' tali fondi jew assi għal finijiet oħra għajr dawk li għalihom ġew mogħtija oriġinarjament, li jagħmel ħsara lill-interessi finanzjarji tal-Unjoni;

- (c) fir-rigward ta' dħul ieħor minbarra dħul ġej minn riżorsi proprji li joriġinaw mill-VAT imsemmi fil-punt (d), kull att jew ommissjoni li għandhom x'jaqsmu ma':
- (i) l-użu jew il-preżentazzjoni ta' dikjarazzjonijiet jew dokumenti foloz, mhux korretti jew mhux kompluti, li jkollhom bħala effett it-tnaqqis illegali tar-riżorsi tal-baġit jew baġits tal-Unjoni amministrati mill-Unjoni, jew għan-nom tagħha;
 - (ii) in-nuqqas ta' divulgazzjoni ta' informazzjoni bi ksur ta' obbligu speċifiku, bl-istess effett; jew
 - (iii) l-użu ħażin ta' xi benefiċċju miksub legalment, bl-istess effett.
- (d) fir-rigward ta' dħul ġej minn riżorsi proprji li joriġinaw mill-VAT, kull att jew ommissjoni mwettqa fi skemi frodulenti transkonfinali fir-rigward ta':
- (i) l-użu jew il-preżentazzjoni ta' dikjarazzjonijiet jew dokumenti relatati mal-VAT li jkunu foloz, mhux korretti jew mhux kompluti, li jkollhom bħala effett it-tnaqqis tar-riżorsi tal-baġit tal-Unjoni;
 - (ii) in-nuqqas ta' divulgazzjoni ta' informazzjoni relatata mal-VAT bi ksur ta' obbligu speċifiku, bl-istess effett; jew
 - (iii) il-preżentazzjoni ta' dikjarazzjonijiet korretti relatati mal-VAT għall-finijiet ta' ħabi frodulenti ta' nuqqas ta' ħlas jew ta' ħolqien illeċitu ta' drittijiet għal rifużjonijiet tal-VAT.

Artikolu 4

Reati kriminali ohrajn li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa sabiex jiżguraw li l-ħasil tal-flus kif deskritt fl-Artikolu 1(3) tad-Direttiva (UE) 2015/849 li jinvolvi proprjetà rikavata mir-reati kriminali koperti minn din id-Direttiva jkun jikkostitwixxi reat kriminali.
2. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa sabiex jiżguraw li korruzzjoni passiva u attiva, meta jitwettqu intenzjonalment, ikunu jikkostitwixxu reati kriminali.
 - (a) Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, "korruzzjoni passiva" tfisser l-azzjoni ta' uffiċjal pubbliku li direttament jew permezz ta' intermedjarju, jitlob jew jirċievi vantaġġi ta' kwalunkwe tip, għalih jew għal parti terza, jew jaċċetta wegħda ta' vantaġġ bħal dan, biex jaġixxi jew biex jonqos milli jaġixxi skont dmirijietu jew milli jeżerċita l-funzjonijiet tiegħu b'mod li jagħmel ħsara jew li x'aktarx jagħmel ħsara lill-interessi finanzjarji tal-Unjoni.
 - (b) Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, "korruzzjoni attiva" tfisser l-azzjoni ta' persuna li twieġhed, toffri jew tagħti, direttament jew permezz ta' intermedjarju, vantaġġ ta' kwalunkwe tip lil uffiċjal pubbliku għalih innifsu jew għal parti terza biex jaġixxi jew biex jonqos milli jaġixxi skont dmirijietu jew milli jeżerċita l-funzjonijiet tiegħu b'mod li jagħmel ħsara jew li x'aktarx jagħmel ħsara lill-interessi finanzjarji tal-Unjoni.

3. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li l-miżapproprijazzjoni, meta titwettaq intenzjonalment, tikkostitwixxi reat kriminali.

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, "miżapproprijazzjoni tfisser" l-azzjoni ta' uffiċjal pubbliku inkarigat direttament jew indirettament bil-ġestjoni ta' fondi jew assi biex jikkommetti jew jiġu żburżjati fondi, jew japproprja jew juża assi kuntrarju għall-iskop li kienu intenzjonati għalih bi kwalunkwe mod li jagħmel hsara lill-interessi finanzjarji tal-Unjoni.

4. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva "uffiċjal pubbliku" tfisser:

- (a) uffiċjal tal-Unjoni jew uffiċjal nazzjonali, inkluż kwalunkwe uffiċjal nazzjonali ta' Stat Membru ieħor u kwalunkwe uffiċjal nazzjonali ta' pajjiż terz;
- (i) "uffiċjal tal-Unjoni" tfisser persuna li hija:
 - uffiċjal jew impjegat ieħor taħt kuntratt mill-Unjoni fit-tifsira tar-Regolamenti tal-Persunal tal-Uffiċjali u l-Kundizzjonijiet tal-Impjieg ta' Aġenti Oħrajn tal-Unjoni Ewropea stipulati fir-Regolament tal-Kunsill (KEE, Euratom, KEFA) Nru 259/68¹ (ir-"Regolamenti tal-Persunal"); jew
 - ssekondata lill-Unjoni minn Stat Membru jew minn kwalunkwe korp pubbliku jew privat, li twettaq funzjonijiet ekwivalenti għal dawk imwettqa minn uffiċjali jew aġenti oħrajn tal-Unjoni.

¹ ĠU L 56, 4.3.1968, p. 1.

Mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet dwar il-privileġġi u l-immunitajiet imnizzlin fil-Protokoll Nru 3 u Nru 7, il-Membri tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni, il-korpi, l-uffiċċji u l-aġenziji stabbiliti f'konformità mat-Trattati u l-persunal ta' tali korpi għandhom jiġu assimilati mal-uffiċjali tal-Unjoni, sa fejn ir-Regolamenti tal-Persunal ma japplikawx għalihom;

- (ii) “uffiċjal nazzjonali” għandu jinftehem b'referenza għad-definizzjoni ta' “uffiċjal” jew “uffiċjal pubbliku” fil-liġi nazzjonali tal-Istat Membru jew ta' pajjiż terz li fih il-persuna inkwistjoni twettaq il-funzjonijiet tiegħu/tagħha.

Madankollu, fil-każ ta' proċedimenti li jinvolvu uffiċjal nazzjonali ta' Stat Membru, jew uffiċjal nazzjonali ta' pajjiż terz, mibdiya minn Stat Membru ieħor, dan tal-aħħar ma għandux ikun marbut li japplika d-definizzjoni ta' 'uffiċjal nazzjonali' hlief sa fejn dik id-definizzjoni tkun kompatibbli mad-dritt nazzjonali tiegħu.

It-terminu “uffiċjal nazzjonali” għandu jinkludi kwalunkwe persuna li jkollha kariga eżekuttiva, amministrattiva jew ġudizzjarja fil-livell nazzjonali, reġjonali jew lokali. Kwalunkwe persuna li għandha kariga leġislattiva fil-livell nazzjonali, reġjonali jew lokali għandha tiġi assimilata ma' uffiċjal nazzjonali.

- (b) kwalunkwe persuna oħra li tiġi assenjata u taqdi funzjoni tas-servizz pubbliku li tinvolvi l-ġestjoni ta' jew deċiżjonijiet dwar l-interessi finanzjarji tal-Unjoni fi Stati Membri jew pajjiżi terzi.

TITOLU III
DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI
FIR-RIGWARD TA' FRODI U REATI KRIMINALI OĦRAJN
LI JAFFETTWAW L-INTERESSI FINANZJARJI TAL-UNJONI

Artikolu 5

Inċitament, għajnuna u kompliċità, u tentattiv

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiġi żgurat li l-inċitament, u l-għajnuna u l-kompliċità fit-twettiq ta' kwalunkwe wieħed mir-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3 u 4 jkunu punibbli bħala reati kriminali.
2. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li t-tentattiv biex jitwettaq kwalunkwe wieħed mir-reati kriminali msemmijin fl-Artikolu 3 u fl-Artikolu 4(3) ikun punibbli bħala reat kriminali.

Artikolu 6
Responsabbiltà ta' persuni ġuridiċi

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li persuni ġuridiċi jistgħu jinżammu responsabbli għal kwalunkwe reat kriminali msemmi fl-Artikoli 3, 4 u 5 li jkun twettaq għall-benefiċċju tagħhom minn kwalunkwe persuna, li tagixxi waħedha jew bhala parti minn korp tal-persuna ġuridika, u li jkollha pożizzjoni ta' tmexxija fi hdan il-persuna ġuridika, abbażi ta':
 - (a) setgħa ta' rappreżentanza tal-persuna ġuridika;
 - (b) awtorità li tiegħu deċiżjonijiet f'isem il-persuna ġuridika; jew
 - (c) awtorità li teżerċita kontroll fi hdan il-persuna ġuridika.
2. L-Istati Membri għandhom jiehdu wkoll il-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li persuni ġuridiċi jistgħu jinżammu responsabbli għan-nuqqas ta' sorveljanza jew kontroll minn xi persuna msemmija f'paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu li tkun halliet jitwettaq, minn persuna taħt l-awtorità tagħha, kwalunkwe wiehed mir-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3, 4 jew 5 għall-benefiċċju ta' dik il-persuna ġuridika.
3. Ir-responsabbiltà ta' persuni ġuridiċi skont il-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu ma għandhiex teskludi l-possibbiltà ta' proċedimenti kriminali kontra l-persuni fiżiċi li jkunu l-awturi tar-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3 u 4 jew li jkunu kriminalment responsabbli taħt l-Artikolu 5.

Artikolu 7

Sanzjonijiet fir-rigward ta' persuni fiżiċi

1. Fir-rigward ta' persuni fiżiċi, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li r-reati kriminali msemmijin fl-Artikoli 3, 4 u 5 huma punibbli b'sanzjonijiet kriminali effettivi, proporzjonati u dissuażivi.
2. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li r-reati kriminali msemmijin fl-Artikoli 3 u 4 jkunu punibbli b'piena massima li tipprevedi l-habs.
3. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li r-reati kriminali msemmijin fl-Artikoli 3 u 4 jkunu punibbli b'piena massima ta' mill-inqas erba' snin prigunerija meta dawn jinvolvu dannu jew vantaġġ konsiderevoli.

Id-dannu jew il-vantaġġ li jirriżulta mir-reati kriminali msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-Artikolu 3(2) u fl-Artikolu 4 għandhom ikunu preżunti li jkunu konsiderevoli fejn id-dannu jew il-vantaġġ jinvolvu aktar minn EUR 100 000.

Id-dannu jew il-vantaġġ li jirriżulta mir-reati kriminali msemmija fil-punt (d) tal-Artikolu 3(2) u soġġetti għall-Artikolu 2(2) għandhom jitqiesu bħala konsiderevoli.

L-Istati Membri jistgħu wkoll jipprevedu sanzjoni massima ta' mill-inqas erba' snin prigunerija f'ċirkostanzi serji oħra definiti fil-liġi nazzjonali tagħhom.

4. Meta reat kriminali msemmi fil-punt (a), (b) jew (c) tal-Artikolu 3(2) jew fl-Artikolu 4 jinvolvi danni ta' anqas minn EUR 10 000 jew vantaġġ ta' anqas minn EUR 10 000, l-Istati Membri jistgħu jipprevedu sanzjonijiet oħra minflok sanzjonijiet kriminali.
5. Il-paragrafu 1 għandu jkun mingħajr preġudizzju għall-eżerċitar tas-setgħat dixxiplinarji mill-awtoritajiet kompetenti kontra uffiċjali pubbliċi.

Artikolu 8

Ċirkostanza aggravanti

L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li meta jitwettaq reat kriminali msemmi fl-Artikolu 3, 4 jew 5 fi hdan organizzazzjoni kriminali fit-tifsira tad-Deċiżjoni Kwadru 2008/841/ĠAI, dan għandu jitqies bħala ċirkostanza aggravanti.

Artikolu 9

Sanzjonijiet fir-rigward ta' persuni ġuridiċi

L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li persuna ġuridika li tkun meqjusa responsabbli skont Artikolu 6 tiġi soġġetta għal sanzjonijiet effettivi, proporzjonali u dissuażivi, li għandhom jinkludu multi kriminali jew mhux kriminali u jistgħu jinkludu sanzjonijiet oħra, bħal:

- (a) l-esklużjoni mid-dritt għall-benefiċċji pubbliċi jew l-ghajjnuna pubblika;
- (b) l-esklużjoni temporanja jew permanenti mill-proċeduri ta' offerti pubbliċi;

- (c) l-iskwalifika temporanja jew permanenti mill-prattika ta' attivitajiet kummerċjali;
- (d) it-tqeghid taht is-sorveljanza tal-qorti;
- (e) l-istralċ għudizzjarju;
- (f) l-għeluq temporanju jew permanenti ta' stabbilimenti li ntużaw biex jitwettaq ir-reat kriminali.

Artikolu 10

Iffriżar u konfiska

L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jagħmlu possibbli l-iffriżar u l-konfiska tal-mezzi strumentali u tar-rikavat mir-reati kriminali msemmijin fl-Artikoli 3, 4 u 5. L-Istati Membri marbuta bid-Direttiva 2014/42/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹ għandhom jagħmlu dan f'konformità ma' dik id-Direttiva.

¹ Id-Direttiva 2014/42/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' April 2014 dwar l-iffriżar u l-konfiska ta' mezzi strumentali u r-rikavat minn attività kriminali fl-Unjoni Ewropea (ĠU L 127, 29.4.2014, p. 39).

Artikolu 11
Ġurisdizzjoni

1. Kull Stat Membru għandu jiehu l-miżuri neċessarji sabiex jistabbilixxi l-ġurisdizzjoni tiegħu fuq ir-reati kriminali msemmijin fl-Artikoli 3, 4 u 5 fejn:
 - (a) ir-reat kriminali jkun twettaq totalment jew parzjalment fit-territorju tiegħu; jew
 - (b) l-awtur tar-reat ikun ċittadin tiegħu.
2. Kull Stat Membru għandu jiehu l-miżuri meħtieġa biex jistabbilixxi l-ġurisdizzjoni tiegħu fuq ir-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3, 4 u 5 fejn l-awtur tar-reat huwa soġġett għar-Regolament tal-Persunal fil-hin tar-reat kriminali. Kull Stat Membru jista' joqgħod lura milli japplika r-regoli jew il-ġurisdizzjoni stabbiliti f'dan il-paragrafu jew jista' japplikaw biss f'kazijiet speċifiċi jew biss fejn jiġu ssodisfati kundizzjonijiet speċifiċi u għandu jinforma lill-Kummissjoni b'dan.
3. Stat Membru għandu jinforma lill-Kummissjoni meta huwa jiddeċiedi li jestendi l-ġurisdizzjoni tiegħu għar-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3, 4 u 5 li jkunu twettqu lil hinn mit-territorju tiegħu, f'wahda mis-sitwazzjonijiet li ġejjin:
 - (a) l-awtur tar-reat ikun resident abitwali fit-territorju tiegħu;

- (b) ir-reat kriminali twettaq għall-benefiċċju ta' persuna ġuridika stabbilita fit-territorju tiegħu; jew
 - (c) l-awtur tar-reat huwa wiehed mill-uffiċjali tiegħu li jaġixxi fil-kariga uffiċjali tiegħu.
4. Fil-kazijiet imsemmija fil-punt (b) tal-paragrafu 1, l-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa sabiex jiżguraw li l-eżerċizzju tal-ġurisdizzjoni tagħhom ma tkunx soġġetta għall-kundizzjoni li prosekuzzjoni tista' biss tinbeda wara li jkun sar rapport mill-vittma fil-post ta' fejn ikun twettaq ir-reat kriminali, jew denunzja mill-Istat tal-post ta' fejn ikun sar ir-reat kriminali.

Artikolu 12

Perijodi ta' limitu għal reati kriminali li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri neċessarji biex jipprevedu perijodu ta' limitu li jippermetti l-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni, il-proċess u d-deċiżjoni ġudizzjarja tar-reati kriminali msemmijin fl-Artikoli 3, 4 u 5 għal biżżejjed żmien wara li jkunu twettqu dawk ir-reati kriminali, sabiex dawk ir-reati kriminali jkunu jistgħu jiġu ttrattati b'mod effettiv.
2. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri neċessarji biex jippermettu l-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni, il-proċess u d-deċiżjoni ġudizzjarja tar-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3, 4 u 5 li huma punibbli b'sanzjoni massima ta' mill-inqas erba' snin prigunerija, għal perijodu ta' mill-inqas ħames snin minn meta jkun twettaq ir-reat.

3. B'deroga mill-paragrafu 2, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu perijodu ta' limitu li huwa iqsar minn ħames snin, iżda mhux inqas minn tliet snin, dment li l-perijodu jista' jiġi interrott jew sospiz f'każ ta' atti speċifikati.
4. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa sabiex jiżguraw l-infurzar ta':
- (a) piena ta' aktar minn sena prigunerija, jew alternattivament,
 - (b) piena ta' prigunerija f'każ ta' reat kriminali li huwa punibbli b'sanzjoni massima ta' mill-inqas erba' snin prigunerija,
- imposta wara kundanna finali għal reat kriminali msemmi fl-Artikolu 3, 4 jew 5, ta' mill-inqas ħames snin mid-data tal-kundanna finali. Dak il-perijodu jista' jinkludi estensjonijiet tal-perijodu ta' limitazzjoni li jirriżultaw minn interruzzjoni jew sospensjoni.

Artikolu 13

Irkupru

Din id-Direttiva għandha tkun mingħajr preġudizzju għall-irkupru tas-segwenti:

- (1) fil-livell tal-Unjoni, ta' ammonti mħallsa meta mhux dovut fil-kuntest tat-twettiq tar-reati kriminali msemmija fil-punti (a), (b) jew (c) tal-Artikolu 3(2), jew fl-Artikolu 4 jew 5;
- (2) fil-livell nazzjonali, ta' kwalunkwe VAT mhux imħallsa fil-kuntest tat-twettiq tar-reati kriminali msemmija fil-punt (d) tal-Artikolu 3(2), jew fl-Artikolu 4 jew 5.

Artikolu 14

Interazzjoni ma' atti legali applikabbli ohra tal-Unjoni

L-applikazzjoni ta' miżuri amministrattivi, penali u multi kif stabbilit fil-liġi tal-Unjoni, b'mod partikolari dawk skont it-tifsira tal-Artikoli 4 u 5 tar-Regolament (KE, Euratom) Nru 2988/95, jew fil-liġi nazzjonali adottata skont l-obbligu speċifiku taħt il-liġi tal-Unjoni, għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għal din id-Direttiva. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kwalunkwe proċedimenti kriminali mibdija abbażi tad-dispożizzjonijiet nazzjonali li jimplimentaw din id-Direttiva ma jaffettwawx b'mod mhux xieraq l-applikazzjoni korretta u effettiva tal-miżuri amministrattivi, penali u multi li ma jistgħux jitqiesu ekwivalenti għall-proċedimenti kriminali, stipulati fil-liġi tal-Unjoni jew fid-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni nazzjonali.

TITOLU IV

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

Artikolu 15

Kooperazzjoni bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni (l-OLAF) u istituzzjonijiet, korpi, uffiċċji jew aġenziji oħra tal-Unjoni

1. Mingħajr preġudizzju għar-regoli dwar il-kooperazzjoni transkonfinali u l-assistenza legali reċiproka fi kwistjonijiet kriminali, l-Istati Membri, l-Eurojust, l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew u l-Kummissjoni għandhom, fil-kompetenzi rispettivi tagħhom, jikkooperaw flimkien fil-ġlieda kontra r-reati kriminali msemmijin fl-Artikoli 3, 4 u 5. Għal dan l-għan il-Kummissjoni, u fejn opportun l-Eurojust, għandhom jagħtu din l-assistenza teknika u operazzjonali peress li l-awtoritajiet kompetenti nazzjonali jeħtieġu li jiffaċilitaw il-koordinazzjoni tal-investigazzjonijiet tagħhom.

2. L-awtoritajiet kompetenti fl-Istati Membri jistgħu, fil-kompetenzi tagħhom, jiskambjaw informazzjoni mal-Kummissjoni sabiex ikun aktar faċli li jiġu stabbiliti l-fatti u biex tkun żgurata azzjoni effettiva kontra r-reati kriminali msemmijin fl-Artikoli 3, 4 u 5. Il-Kummissjoni u l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti għandhom iqisu, f'kull każ speċifiku, ir-rekwiżiti ta' kunfidenzjalità u r-regoli dwar il-protezzjoni tad-*data*. Mingħajr preġudizzju għal-liġi nazzjonali dwar l-aċċess għall-informazzjoni, Stat Membru jista', għal dak il-għan, meta jagħti informazzjoni lill-Kummissjoni, jistipula kondizzjonijiet speċifiċi li jkopru l-użu tal-informazzjoni, kemm jekk mill-Kummissjoni jew minn Stat Membru ieħor li qed jingħata l-informazzjoni.
3. Il-Qorti tal-Awdituri u l-awdituri responsabbli mill-awditjar tal-baġits tal-istituzzjonijiet, il-korpi, l-uffiċċji u l-aġenziji tal-Unjoni stabbiliti skont it-Trattati, u l-baġits ġestiti u awditjati mill-istituzzjonijiet, għandhom jiżvelaw lill-OLAF u lill-awtoritajiet kompetenti l-oħra kwalunkwe fatt li jsiru jafu bih waqt il-qadi ta' dmirijiethom, li jista' jiġi kkwalifikat bħala reat kriminali msemmi fl-Artikolu 3, 4 jew 5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-organizzazzjonijiet nazzjonali tal-verifika jagħmlu l-istess.

Artikolu 16

Sostituzzjoni tal-Konvenzjoni dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunitajiet Ewropej

Il-Konvenzjoni dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunitajiet Ewropea tas-26 ta' Lulju 1995, inklużi l-protokoll tagħha tas-27 ta' Settembru 1996, tad-29 ta' Novembru 1996 u tad-19 ta' Ġunju 1997 hija sostitwita b'din id-Direttiva għall-Istati Membri marbutin biha, b'effett minn... [sentejn wara d-data ta' adozzjoni ta' din id-Direttiva].

Għall-Istati Membri marbutin b'din id-Direttiva, ir-referenzi għall-Konvenzjoni għandhom jigu interpretati bħala referenzi għal din id-Direttiva.

Artikolu 17

Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jadottaw u jippubblikaw, sa... [sentejn wara d-data ta' adozzjoni ta' din id-Direttiva], il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex ikunu konformi ma' din id-Direttiva. Huma għandhom jikkomunikaw minnufih it-test ta' dawk il-miżuri lill-Kummissjoni. Huma għandhom applikaw dawk il-miżuri minn ... [sentejn wara d-data ta' adozzjoni ta' din id-Direttiva]....

Meta l-Istati Membri jadottaw dawk il-miżuri, dawn għandu jkollhom referenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati b'tali referenza fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Dawn għandhom jinkludu wkoll dikjarazzjoni li, għall-Istati Membri marbutin minn din id-Direttiva, ir-referenzi fl-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi eżistenti għall-Konvenzjoni sostitwiti minn din id-Direttiva għandhom jitqiesu bħala referenzi għal din id-Direttiva. L-Istati Membri għandhom jiddeterminaw kif għandha ssir tali referenza u kif għandha tiġi fformulata dik id-dikjarazzjoni.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet ewlenin tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert b'din id-Direttiva.

Artikolu 18

Rappurtar u analiżi

1. Il-Kummissjoni għandha sa... [erba' snin wara d-data tal-adozzjoni ta' din id-Direttiva] tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, li jivvaluta sa fejn l-Istati Membri jkunu ħadu l-miżuri meħtieġa sabiex jikkonformaw ma' din id-Direttiva.

2. Mingħajr preġudizzju għal obbligi ta' rappurtar stipulati f'atti legali tal-Unjoni, kull sena l-Istati Membri għandhom jipprezentaw l-istatistika li ġejja dwar ir-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3, 4 u 5 lill-Kummissjoni, jekk din tkun disponibbli fil-livell ċentrali fl-Istat Membru kkonċernat:
- (a) l-ghadd ta' proċedimenti kriminali mibdija, arkivjati, li rriżultaw f'liberazzjoni, li rriżultaw f'kundanna u li għadhom għaddejjin;
 - (b) l-ammonti rkuprati wara l-proċedimenti kriminali u l-istima tad-dannu.
3. Il-Kummissjoni għandha sa... [seba' snin wara d-data tal-adozzjoni ta' din id-Direttiva] u b'kont meħud tar-rapport tagħha pprezentat skont il-paragrafu 1 u l-istatistiċi tal-Istati Membri pprezentati skont il-paragrafu 2, tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, li jivvaluta l-impatt tal-ligi nazzjonali li tittrasponi din id-Direttiva fuq il-prevenzjoni ta' frodi kontra l-interessi finanzjarji tal-Unjoni.
4. Il-Kummissjoni għandha sa... [hames snin wara d-data tal-adozzjoni ta' din id-Direttiva] u abbażi tal-istatistika pprezentata mill-Istati Membri, skont il-paragrafu 2, tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, li jivvaluta, fir-rigward tal-oġettiv ġenerali li tissaħħah il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni, jekk:
- (a) il-limitu indikat fl-Artikolu 2(2) huwiex adatt;
 - (b) id-dispożizzjonijiet dwar il-perijodi ta' limitazzjoni kif imsemmi fl-Artikolu 12 ikunux effettivi biżżejjed;

(c) din id-Direttiva tindirizzax b'mod effettiv każijiet ta' frodi fl-akkwist.

5. Ir-rapporti msemmin fil-paragrafi 3 u 4 għandhom ikunu akkumpanjati, jekk neċessarju, minn proposta leġislattiva, li tista' tinkludi dispożizzjoni speċifika dwar il-frodi fl-akkwist.

Artikolu 19

Dhul fis-seħh

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Artikolu 20

Destinatarji

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri f'konformità mat-Trattati.

Magħmul fi Strasburg,

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

Għall-Kunsill

Il-President